

הרואה כתם פרק שמיני נדה

נח.

עין משפט
נר מצוה

א א מיי פייט מהל אסורי
צילה הלין (סגנ לאון
קול) טושיע יוד יוד יוד קל
סעי' י:
ב ב מיי פייט מהל אסורי
צילה הלין סגנ לאון
קול טושיע יוד יוד יוד קל סעי'
יא א וספי' י:
יא ג ד ה מיי שם הלין
טושיע שם ספי' יא:
יב ו מיי שם הלין טושיע
שם ספי' ט:
יג ז טושיע שם ספי' לב:
יד ח טושיע שם הלין לא טושיע
שם ספי' מה:
טו ז מיי שם הלין ז טושיע
טושיע שם ספי' מ:

מדרבנן. דלמא ארגשה ולא אדעתה: רב אשי אמר. טעמא דשמואל דלמא לעיל [ו:] דדקה קרקע עולם כו' לאו משום הרגשה אלא כרבי נחמיה ק"ל דלמא לא הויכירו חכמים גזרת כהן אלא על דבר המקבל טומאה הלכך כל הגן דשמואל לא אפיי בהרגשה כלל: אלא רב ירמיה מרפסי. קדבלה למיזבתא דלעיל ושני מודה שמואל כו' ומדקבלה למיזבתא מכלל דטעמא דשמואל משום הרגשה ואי משום הרגשה מאי איריא קרקע אפילו גלימא נמי דדקה בטלית ושבה עליה ואחר כך מנא לה דם טהורה שלא הרגשה: צלושה. אש מנא לה דם כנגד תרופה יכולה לתלות במכה של זוארה שפעמים שמטה את זוארה לפניה ונפול דם המכה על תחתית חלוקה: על כפפה שאינה יכולה לתלות. שאין דם בה מכתפה ונפול לפניה אין תולה: ואין אומרים צידה נעלפו. מנכה שצכתפה והיא ראוה לפניה: עבד דמארמי. תתא אומי מקום ודם נטוף עליו: על קשרי אצבעותיה. היינו גב היד. והא גב היד אפילו בשעת דליקה לא נגעה מ"ט טמאה: לאו משום דאמרינן גב דקה באידך ידא ונגעה. יד שדדקה על גב שצדיתה: עד היכא. קרוי פנים מעושי השוק ולא אמרינן דלדין יניחו: עד מקום חבק. ספק. וכמדומה לי שהוא קפץ היך והשוק שקורין ירי"ט וקאמר עד מקום שהוא מתחיל קרוי פנים וחבק היא מתימת הגידין שחזקין היך והשוק יחד סמוך לאותו קפץ כמו (שם דף סד.) את הקילקי ואת החבק: כשיה. לרעה צעגול כלמדי: משו. מי מספקין דם הגדה או לאו: כרלושה. לאורך היך דהיינו אורחיה כשנפול ושמת נעשה כרלושה: צמשיטא. עם המכת דשמשון (שופטים עו) מתרגמינן עם משמיתא. שהיתה מסכת טווי לאריג ומנא דם על השתי: טיוול ופויס. כדך ששעתה עד כעשוי שהלכה ושבה אי מתרמי שטווי המוסך שקורין אורדי"ר צא זין רגליה כנגד אותו מקום טמאה: והפניא אין שוין צטורות. גבי מתעטף בטליתו וטהרות וטמאות נצלו דפ"ק (לעיל דף ה:) ספק נגע ספק לא נגע טהור ואם אי אפשר אלא"כ נגע טמא רבן שמתנו צן גמליאל אומר אע"פ דלא אפשר לא מטמינן ליה אלא אומרים לו שנה ואי לא נגע מטהרינן ליה אמרו לו אין שוין צטורות דאף על גב דהשתא לא מיתרמי דלמא מעיקרא לא היה הכי: די אמרינן אין שוין קולא. כגון שהיה דל"א לו אלא"כ נגע ואלא ואלא יקו וימא ליה שנה להקל אצל הכא חומרא הוא דמסתמא טהורה דהא לא על צטרה ולא על חלוקה אשתכח והאי דלמא תחיל ותימי ואי מתרמי מטמינן לה חומרא היא: דבר זה. היתה פושטתו ומתכסה בו צלילה כו': חלוקה של קצרה. צרשומה ועוד יש לומר דהתם קאמר שאם יראה להוציא יציא ראייה אצל הכא לא תתמיצ האחרונה לכבוסו: מגיע. כחם: כנגד צים הסורפה של ארוכה. טמאה אף ארוכה וכו"ש קצרה: ואם לאו טהורה הארוכה. אצל קצרה טמאה שהרי כנגד צית התורפה שלה הוא מגיע: היא טהורה. הראשונה: וענין דינא. לכבוס הכתם מן החלוקה מן דחצירתה תולה זה דלמא אחרונה לא מהימנת לי דלת דקמיה: שמהין

תום הרא"ש

פריך מינה תחילה: על כתיבה אינה תולה. וא"ת דילמא לקולא דקא אכל לחומרא כמו על גודלה מחזקין טומאה מקום למקום. וי"ל הו"ל דכל עיקר כתיבתו הוא מדרבנן ומקילתו בהו כדתנן בפירוקי אי מחזקין דם מקום למקום לחומרא דה"ל לקולא. והימיה ליפירך ממתינין שלא כנגד בית התורפה טהורה ולא אמרינן שמא ברקת בחד ידא ונגעה בבשרה שלא כנגד בית התורפה. וי"ל דאם איתא דברקה בידה ומצאה טמא היתה וכורה שאך דרך אשה לטבוח כשהיא בברקת ומצאה עצמה טמאה. והא דפריך בסמוך גבי דם טמא דאימר ברקה בחד ידא ונגעה באידך ידא מכ"ש פריך דבעלמא את לן למימר הכי ובעל מתניין הוה עדי מקום חבק מקום מתיחת הגידים שחובקים היך והשוק וכנגד אותו חבק לטטה עד פרסת גבלי' ולמבלה עד אותו מקום קרוי פנים ומקום חבק היינו רוחב הגידים מביעאי ליה אי כלפנים אי כלחוץ. ובערוך פי' ששמעלין את חשק באנפולא שיש להם לולאות ומקום חיבור הלולאות קרוי ליה חבק. עוד פי' כשכופפת שוקה על יריכה מה שמכוסה על הבשר על ידי כפיפת השוק על היך הוי מקום חבק על שם שמחבקינן זה את זה: בשורה היינו טיפין עשויין כשורה דאי בלא טיפין היינו כרצועה דקאמר בסמוך. וטיפין טיפין היינו עשויין כשורה דאי לאו הכי למה יש להסתפק בטיפין ורבינו שמואל פירש כשורה היינו כרצועה דקאמר בסמוך. וטיפין טיפין היינו עשויין כשורה או כשיר והא דאמרינן בשיליה פירקין טיפין טיפין אין מצטרפין היינו כי נמצאו על הבגד שיש לספק כל טיפה ברם דלמא לקמן טיפין טיפין אין מצטרפין היינו על הצד והכא מייירי על צטרה דיש יותר לתלות צדס מאכולת על הצד מעל צטרה:

כרבי נחמיה דאמר כל דבר שאינו מקבל טומאה כו'. טעמא דרבי נחמיה כיון דדבר שהכתם בו טהור גם על האשה לא גזרו טומאה והיה ו משמיתא דכסמון נהי דלא מקבלה טומאה מ"מ מקבל טומאה כנגעים: א מודה שמואל שהיא פמאה מדרבנן. פי' הקונטרס דתלינן דלמא ארגשה ולא אדעתה ואין נראה דלפילו מוזמן לה שלא הרגשה טמאה הואיל וראתה דם נדות ורבי אשי נמי מודה אדלשמאל היכא דלא הרגשה טהורה מן התורה וטמאה מדרבנן אלא אחי לפרושי דכי נמנא אקרקע לטהורה אפילו מדרבנן: ופי' מחזקין טומאה במקום אפקום. וקשה דמאי פריך דודאי להקל לא מחזקין אצל להחמיר כי הכא מחמירין דהכי אמר לקמן אין שוין צטרות להקל אצל לחומרא שוין יש לומר כיון דכתיב דרבנן אי' איתא דתלינן להחמיר להקל נמי היה לנו לתלות דבר שגלי קת אצל לענין מקום למקום שראוי רגילות כל כך אמרינן לקמן צסמוך דלפילו צכתים שוין לחומרא ולא להקל צתמה דליפרוך ממתניין שלא כנגד התורפה טהורה ולא אמרינן שמא ברקת בחד ידא ונגעה בבשרה שלא כנגד בית התורפה. וי"ל דאם איתא דברקה בידה ומצאה טמא היתה וכורה שאך דרך אשה לטבוח כשהיא בברקת ומצאה עצמה טמאה. והא דפריך בסמוך גבי דם טמא דאימר ברקה בחד ידא ונגעה באידך ידא מכ"ש פריך דבעלמא את לן למימר הכי ובעל מתניין הוה עדי מקום חבק מקום מתיחת הגידים שחובקים היך והשוק וכנגד אותו חבק לטטה עד פרסת גבלי' ולמבלה עד אותו מקום קרוי פנים ומקום חבק היינו רוחב הגידים מביעאי ליה אי כלפנים אי כלחוץ. ובערוך פי' ששמעלין את חשק באנפולא שיש להם לולאות ומקום חיבור הלולאות קרוי ליה חבק. עוד פי' כשכופפת שוקה על יריכה מה שמכוסה על הבשר על ידי כפיפת השוק על היך הוי מקום חבק על שם שמחבקינן זה את זה: בשורה היינו טיפין עשויין כשורה דאי בלא טיפין היינו כרצועה דקאמר בסמוך. וטיפין טיפין היינו עשויין כשורה או כשיר והא דאמרינן בשיליה פירקין טיפין טיפין אין מצטרפין היינו כי נמצאו על הבגד שיש לספק כל טיפה ברם דלמא לקמן טיפין טיפין אין מצטרפין היינו על הצד והכא מייירי על צטרה דיש יותר לתלות צדס מאכולת על הצד מעל צטרה:

מדרבנן רב אשי אמר שמואל הוא דאמר כו' נחמיה דתנן כו' נחמיה אומר א"ל דבר שאינו מקבל טומאה אינו מקבל כתמים בשלמא לרב אשי היינו דקאמר קרקע אלא לרבי ירמיה מאי איריא קרקע אפילו גלימא נמי לא מביעיא קאמר לא מביעיא גלימא דלא מברק שפיר ואיכא למימר מעלמא אתא אלא אפילו קרקע דמברק שפיר דאיכא למימר מגופה אחיא טהור: על עקבה ועל ראש גודלה טמאה וכו': בשלמא עקבה עביד דנגע באותו מקום אלא ראש גודלה מאי טעמא וכי תימא זימנין דנגע בעקבה ומי מחזקין טומאה במקום למקום והתניא יהיתה לה מכה בצוארה (ו) שתוכל לתלות תולה על כתפה שאינה יכולה לתלות אינה תולה ואין אומרים שמה בידה נטלתו והביאתו לשם אלא ישאני ראש גודלה דבהדי דפסעה עביד דמתרמי ולא מחזקין טומאה במקום למקום והתניא נמצאת על קשרי אצבעותיה טמאה מפני שידים עסקניות הן מאי טעמא לאו משום דאמרינן בדקה בחד ידא ונגעה באידך ידא לא ישאני ידה דכולה עבידא דנגעה: על שוקה ועל פרסותיה מבפנים וכו': מבפנים עד היכא אמרי דבי רבי ינאי עד מקום חבק איבעיא להו מקום חבק כלפנים או כלחוץ ת"ש דתני רב קטינא יעד מקום חבק וחבק עצמו כלפנים רב חיאי בריה דרב אויב מתני לה בהדיא אמרי דבי רבי ינאי עד מקום חבק וחבק עצמו כלפנים בעי רבי ירמיה כשיר מהו כשורה מהו טיפין טיפין מהו לרוחב ירכה מהו ו"ש על בשרה ספק טמא ספק טהור טמא על בשרה מאי לאו כי האי גוונא לא דלמא דעביד כרצועה הדיא איתתא דאשתכח לה דמא במשתייתא אתאי לקמיה דרבי ינאי אמר לה יתיוול ותיתי והתניא א אין שוין בטהרות כי אמרינן אין שוין לקולא אבל לחומרא שוין: היתה פושטתו וכו': תניא אר"א בר' יוסי דבר זה הוריתי בעיר רומי לאיסור וכשבאתי אצל חכמים שבדרום אמרו לי יפה הוריתה ת"ר הארוכה שלבשה חלוקה של קצרה וקצרה שלבשה חלוקה של ארוכה אם מגיע כנגד בית התורפה של ארוכה שתיהן טמאות ואם לאו ארוכה טהורה וקצרה טמאה תניא אידך בדקה חלוקה (ו) והשאילתו לחבירתה היא טהורה וחבירתה תולה בה אמר רב ששית ולענין דינא תנן א"ב ל'ענין טומאה היא טהורה וחבירתה טמאה מאי

(א) [לקמן נ"ג:] (ב) [לעיל ה':] א שין נליל (ד) גי מהר"ם יש חלק בין כי הוא ענין פני ענפון, (ה) ושי' הטיב טמא צמחיה דף עו: וע"ע תוס' חולין נ"א. ד"ה המולא].

הגהות הב"ח

(א) גב' מכה צלושה מקום שחול: (ב) שם תולא אידך דדקה חלוקה. י"ב ס"א עצמה וחלוקה: (ג) תום ד"ה כי נחמיה וכו' והיא משמיתא. י"ב ע"י צלושה כפי האשה: (ד) ד"ה ומי וכו' הוה מ"ל לפרך והא דאמר בפ"ק דלא מחזקין טומאה במקום למקום כו' יש חלק בין:

הגהות מהר"ב רינשבורג

(א) תורה מודה וכו' רבי אשי נמי מודה. י"ב ע"י שו"ת מהר"א כי או כרבי דכרי דלא שפעע ע"א וכו' ש"ס פ"ק דף מה ע"א ד"ה וטרס אכלה דכתיב כתיב ויע"ש עוד פי' קפץ ס"ק ב':

לעני רש"י

ירי"ט [יר"ט]. אחריו הברך. אורדי"ר. להשתות (לפרוך את חוטי השתי לקראת האריגה).

מוסף רש"י

אינו מקבל כתמים. לומר לא גזרו על כתיבתו (קמון טו). אין שוין בטהרות. שמה כעשוי נגע וקודם לכן לא נגע. או חלוקה (ש"ס ה.).

בתורת שאלה. וע"ל דלא אמרינן כאן נמצאו וכאן הוי אלא שאם השני בא להוציא מיד הראשון כי התם שהוא בא להוציא האשה מביתו ולפוטרה בלא כתובה ולהוציאה מחזקתה הילכך